

Bölüm 3

Gruplar Arası İlişkiler

Selçuk AYDIN¹

15 Mart 2019 tarihinde Yeni Zelanda'da Cuma namazı sırasında iki farklı camiye silahlı saldırılar düzenlenerek 50 Müslüman katledildi. Olayın detayları netleştikçe saldırganın 70 sayfalık bir bildiri yayınladığı ortaya çıktı. Bu bildiride özellikle Türkiye'yi ve Müslümanları hedef alan bazı açıklamalar yer alıyordu: *“Topraklarımızda barış içinde yaşayabilirsiniz, size zarar gelmeyecek. Boğaz'ın Doğu yakasında... Ama Boğaz'ın Batı yakasında herhangi bir yerde yaşamayı dener, Avrupa'ya gelerseniz sizi öldüreceğiz ve hamamböceği gibi topraklarımızdan atacağız. Konstantinopolis'e (İstanbul'a) gelir, tüm cami ve minareleri yıkarız. Ayasofya, minarelerden kurtulacak ve Konstantinapol hak edildiği gibi tekrar Hristiyan şehri olacak”* (www.haberturk.com 15.03.2019; www.bbc.com 16.03.2019).

Sadece bildiride değil, saldırganın dinlediği şarkılarda geçen sözlerde, katliamda kullandığı silahların üzerine yazdığı yazılarda ve kullandığı sembollerde de Müslümanlara, Türkiye'ye ve Osmanlıya yönelik düşmanca duyguların izleri bulunuyordu. Silahların üzerinde beyaz ırkın üstünlüğünü ifade eden ve Hristiyanlığı öven yazı ve sembollerin yanında Osmanlıya karşı savaşan askerlerin ve daha önce Müslümanlara yönelik saldırılar düzenleyen saldırganların isimlerine de yer veriliyordu (www.aa.com.tr 15.03.2019).

Bu olaylardan yaklaşık bir hafta sonra bir Afrika ülkesi olan Mali'den 160'a yakın insanın katledildiğine dair haberler geldi (www.iha.com.tr 23.03.2019). Haber ajanslarında, 2012'den

¹ Dr., Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, selcuk.aydin@atauni.edu.tr

Kaynakça

- Adorno, T. (2003), *Auschwitz Sonrasında Eğitim*, Cogito, Adorno: Kitle, Melankoli, Felsefe, sayı 36, s:236-244. İstanbul: YKY.
- Akkaş, İ. (2015), *Considerations On Identity, Route Educational and Social Science Journal*, 2 (2), 68-81.
- Aksakal, E, (2014), *Kültürel Kimliğin İnşa Sürecinde Melez Bir Kavram Olarak Alevilik*, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 53, Erzurum.
- Aronson, E, Wilson, T. D., ve Akert, R. (2012), *Sosyal Psikoloji*, (Çev.O. Gündüz), İstanbul: Kaknüs Yay.
- Bauman, Z. (1998), *Postmodern Etik*, (Çev. A. Türker), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Bilgin, N. (1995), *Kollektif Kimlik*, Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- Bilgin, N. (2003), *Sosyal Psikoloji Sözlüğü-Kavramlar, Yaklaşımlar*, Bağlam Yayıncılık, İstanbul.
- Connolly, W. E. (1995), *Kimlik ve Farklılık: Siyasetin Açmazlarına Dair Demokratik Çözüm Önerileri*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Eco, U. (2014), *Düşman Yaratmak*, Doğan Kitap: İstanbul.
- Giddens, A. (2012). *Sosyoloji*, (Çev. C. Güzel). *Kırmızı Yayınları*, İstanbul.
- Göregenli, M. (2012), Temel Kavramlar: Önyargı, Kalıpyargı ve Ayrımcılık , (Der. K. Çayır ve M. A. Ceyhan), Ayrımcılık: Çok Boyutlu Yaklaşımlar, (ss. 17-28), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Gül, İ. I. ve Karan U. (2011), *Ayrımcılık Yasağı Eğitim Rehberi*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Güldü, Ö. (2011), *Sağ Kanat Yetkeliği Ölçeği: Uyarlama Çalışması*, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2(2),27-51.
- Hogg, M. ve Vaughan, G. (2014), *Sosyal Psikoloji*, Ütopya, Ankara.
- Hortaçsu, N. (2007). *Ben Biz Siz Hepimiz: Toplumsal Kimlik ve Gruplararası İlişkiler*, İmge, Ankara.
- Hortaçsu, N. (2012), *En Güzel Psikoloji Sosyal Psikoloji*, İmge kitabevi, İstanbul.
- Hortaçsu, N. (2014), *Grup İçi ve Gruplar Arası Süreçler*, İmge Kitabevi, Ankara.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5ca628722cc638.86000345 Erişim Tarihi: 01.03.2019
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/malide-tanriya-guvenen-avcilar-dan-musliman-fulani-katliami/1431197> Erişim Tarihi: 27.03.2019
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/teroristin-silahindaki-tarihi-figurler-dikkati-ckti/1419451> Erişim Tarihi: 15.03.2019
- <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-47578620> Erişim Tarihi: 16.03.2019
- <https://www.haberturk.com/yeni-zelanda-daki-teroristler-turkiye-yi-ve-cumhurbaskani-erdogan-i-da-tehdit-etti-2404036> Erişim Tarihi: 15.03.2019

- <https://www.iha.com.tr/haber-malide-katliam-en-az-100-olu-772027/> Erişim Tarihi: 23.03.2019
- İbrahim Akkaş, *Considerations On Identity*, Route Educational and Social Science Journal, 2 (2), 2015, 68-81, s.71-78.
- Jenkins, R. (2016), *Bir Kavramın Anatomisi: Sosyal Kimlik*, (Çev. G. Bostancı), Everest Yayınları, İstanbul.
- Kâğıtçıbaşı, Ç. ve Cemalcılar, Z. (2015), *Dünden Bugüne İnsan ve İnsanlar Sosyal Psikolojije Giriş*, Evrim Yayınevi, İstanbul.
- Kılınç, S. ve Torun, F. (2011), *Adil Dünya İnancı, Current Approaches in Psychiatry/Psikiyatride Guncel Yaklaşımlar* 3.1.
- Madran, H. A. D. (2012), *Sosyal Kimlik ve Ayrımcılık*, (Der. K. Çayır ve M. A. Ceyhan), Ayrımcılık: Çok Boyutlu Yaklaşımlar, (ss. 73-85), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Marshall, G. (1999), *Sosyoloji Sözlüğü*, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara.
- Özben, M. (2011). *Kirlilik Kavramı ve Aleviliğin Asimilasyonu*. Ayrıntı, İstanbul.
- Özkalp, E. (2017), *Sosyolojije Giriş*, Ekin Yayınları, Bursa.
- Öztürk, A. (2015), Anti-Terörizm Söyleminin İdeolojik Sınırları: Terör ve Öteki, (Ed. İ. Parlak), s.29-30. Öteki'nin Var Olma Sancısı Türk Politik Kültüründe Şeytanlaştırma Eğilimleri, (ss. 509-534), Dora, Bursa.
- Paker, M. (2012), *Psikolojik Açından Önyargı ve Ayrımcılık*, (Der. K. Çayır ve M. A. Ceyhan), Ayrımcılık: Çok Boyutlu Yaklaşımlar, (ss. 41-52), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Parlak, İ. ve Tunçer, Ç. P. (2015), *'Söylemsel Hapishane'de Damgalı Bir Kimlik: Yazılı Basında Aleviler*, (Ed. İ. Parlak), s.29-30. Öteki'nin Var Olma Sancısı Türk Politik Kültüründe Şeytanlaştırma Eğilimleri, (ss. 367-436), Dora, Bursa.
- Parlak, İ. (2015), *Kimliğin İnşası, Ötekinin İcadı ve Şeytanlaştırma*, (Ed. İ. Parlak), s.29-30. Öteki'nin Var Olma Sancısı Türk Politik Kültüründe Şeytanlaştırma Eğilimleri, (ss. 25-122), Dora, Bursa.
- Tekarslan, E., Kılınç, T., Şencan, H. ve Baysal, A. C. (2000), *Davranışın Sosyal Psikolojisi*, Dönence Basım, İstanbul .
- Yapıcı, A. (2015), *Biz ve Onlar: İç ve Dış Dini Grupların Oluşumunu Besleyen Faktörler ve Aidiyet Psikolojisi*, Ed. H. Hökelekli ve V. Bilgin, Kur'anve Toplumsal Bütünleşme (ss. 247-280), Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Bursa.
- Yapıcı, A. (2016), *Dini Grup Kimliği: Kimlik ve Dini Aidiyet*, (Ed. A. Özbolat ve M. Macit), Kimlik ve Din, (ss. 41-60) Karahan Kitabevi, Adana.